

Infrastrukturdepartementet  
Diarienummer 12021/00867

## **Yttrande - Genomförande av ändringar i direktivet om främjande av rena vägtransportfordon till stöd för utsläppssnål mobilitet**

### **Specifika synpunkter**

#### **Uppgifter om avrop 5§ (sidan 12)**

Frågan om statistik från offentlig upphandling har förekommit i flera utredningar. Diskussionen handlar om avvägningen mellan den administrativa bördan och behovet av effektivitet vid genomförandet av upphandlingar. Upphandlande myndigheter i Sverige har nyligen fått en utökad efterannonsering skyldighet genom Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Örebro kommun tolkar att det finns en risk att utredningsförslaget kommer att göra lagstiftningen mer svåröverskådlig genom att det införs nya rapporteringsskyldigheter fördelade i nya lagar och förordningar. Dessutom med olika utformning över hur dessa skyldigheter ska fullgöras. Kommunen bedömer att förslaget i P 5.7.3 (sid 51) därför är olämplig att genomföra på föreslaget sätt i utredningen. Om den extra administrativa bördan som rapporteringsskyldigheten bedöms som motiverad bör rapporteringen ske genom den redan införda efterannonsering som ska lämnas till Upphandlingsmyndigheten. Därmed regleras även den i samma bestämmelse. Det vill säga lagen om upphandlingsstatistik och förordningen (2020:332) om upphandlingsstatistik. Genom att samla alla förekommande rapporteringsskyldigheter i samma lag eller förordning minskar risken att rapporteringsskyldighet förbises av en upphandlande myndighet.

#### **6. Konsekvenser (sidan 57 – 65)**

Örebro kommun är en föregångskommun inom området och har ställt långtgående krav på fossilfria drivmedel i upphandlingar av kollektivtrafik, samhällsbetalda resor och fordon under lång tid. Kommunen har dessutom en egen biogasproduktion samt helt vindkraftsbaserad elförsörjning genom eget elproduktionsbolag. Kommunen ser inte att utredningens slutsats att åtgärderna kan genomföras helt utan påverkan för kommunen är möjlig. De utökade rapporterings och efterannonseringsskyldigheterna kommer att medföra en ökad administration.

I utredningen beskrivs vidare att fordon som exempelvis används av privata hemtjänstföretag som upphandlats av kommun inte omfattas av ändringsdirektivets tillämpningsområde. Detta innebär en skevhet i konkurrensneutraliteten mellan utförare genom att det ännu finns prisskillnader mellan fossildrivna och rena fordon. Samtidigt innebär det att man utesluter en stor del av de lätta fordon som körs på uppdrag av kommuner.

Kommunen agerar ”early adopter” genom att kravställa fordon som konsumentledet och företagen ännu inte har betalningsvilja för. Det leder till högre inköps och driftskostnader under tiden som marknaden anpassar sig och stordriftsfördelar tillskapas. Den utvecklingen fördröjs om det offentliga inte går före men att slå fast att inköpskostnaderna inte ökar i ett medellångt perspektiv (5 år) som utredningen slår fast är en realistisk bedömning. Den laddinfrastruktur som måste byggas upp på de platser som kommunens bilar laddas ingår inte i den ”allmänna” laddinfrastruktur som ändå tillskapas så även den kostnaden bör räknas med vid resursbedömningen för kommunerna.



Vidare bedömer Örebro kommun att förslagen kommer leda till betydande merkostnader. Kommunen har som konstaterats ovan redan tagit stora kostnader och är drivande i utvecklingen mot hållbara upphandlingar av bilar och kollektivtrafik. Eftersom det nu är fråga om tvingande lagstiftning enligt utredningens förslag som begränsar det kommunala självstyret så är kommunens uppfattning att ekonomisk kompensation bör beviljas i en större omfattning för de ökade kostnader som lagförslaget innebär.

### **Sammanfattningsvis**

Förslaget kommer innebära en ökad kostnad för kommunerna både för arbetet med upphandling (analyser, kravställning och administration), inköp (ökade inköpskostnader), administration (efterannonsering och rapportering av utfall), infrastruktur (uppbyggnad av exempelvis laddningsinfrastruktur, biogastankstationer, vätgastankstationer) och drivmedelskostnader (upphandling av nya drivmedel som ännu inte uppnått stordriftsfördelar till exempel vätgas mm)

Kenneth Handberg (S)  
Ordförande kommunstyrelsen